

FNs arbete mot användandet av barnsoldater

Om hur barnkonventionen och R2P kan förenas

Abstract

This is a problematization of UN's work on preventing child soldiers and also an analysis of the consistency between the Convention on the Right of the Child and Responsibility to Protect (R2P). I have chosen to examine the Convention on the Right of the Child because it expresses the human rights of a child, and R2P because it phrases UN's opportunity to protect human rights in a state where those rights are being deprived. My aim for this essay has been to investigate how these documents correlate in protecting children of being used as soldiers. I discuss the responsibilities and obligations of the world society to protect children. Based on this analysis of the Convention on the Right of the Child and R2P, I argue that the ratification of the Convention on the Right of the Child can motivate an implementation of R2P to restrain the use of child soldiers.

Nyckelord: Convention on the Right of the Child, Responsibility to protect, Child soldiers, Human rights, UN

Antal ord: 7695

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte	2
1.2	Disposition	3
2	Material och metod	4
2.1	Tidigare forskning	4
2.2	Teori	4
2.3	Tillvägagångssätt.....	6
2.4	Definitioner och avgränsningar	6
3	Empiri	8
3.1	Barnkonventionen	8
3.1.1	Artikel 38.....	9
3.1.2	Tilläggsprotokoll	9
3.1.3	Utlåtanden om barnkonventionen	10
3.2	Responsibility to protect.....	11
3.2.1	R2Ps policy	11
3.2.2	Utlåtanden om R2P	12
3.3	Barnsoldater	13
4	Analys	14
4.1	Barnsoldater som fall och FN som aktör.....	14
4.2	Barnkonventionen och R2P som politiska verktyg	15
4.3	Slutsats	18
5	Avslutning	19
5.1	Sammanfattning	19

5.2	Diskussion och vidare forskning	19
6	Referenser	22

1 Inledning

FN uppskattar att 300 000 barnsoldater årligen utnyttjas av både statliga och illegala grupper världen över. Det är en siffra som motsvarar hela Malmö stads befolkning. FN för en politik som bygger på principer och regleringar framtagna för att uppnå fred, utveckling och säkerhet i världen. Med en världsomfattande representation är FN en mellanstatlig aktör som verkar enligt framtagna lagar och konventioner. En av FN:s mest undertecknade konventioner är barnkonventionen, som stadgar hur konventionsstater ska förhålla sig till barns rättigheter. I barnkonventionen står det i artikel 6 samt artikel 35 att:

- Konventionsstater erkänner varje enskilt barns rätt till liv, och ska i största möjliga utsträckning säkerställa ett barns överlevnad och att utveckling eftersträvas.
 - Konventionsstater ska använda passande nationella, bilaterala och multilaterala medel för att förhindra bortrövande och handel av barn.
- (Unicef 2011)

FN:s olika organ ger kontinuerligt ut rapporter om barns rättigheter för att kartlägga situationer där barn är som mest drabbade och utsatta. Tillsammans med många ickestatliga organisationer, som Rädda Barnen, Amnesty och Human Rights Watch, initieras insatser för att göra barn mindre sårbara för rekrytering till soldater. Till exempel jobbar man med att göra skola och utbildning mer tillgängliga för att skapa sysselsättning åt barn och en grund för arbetsmöjligheter, och man medlar också direkt med militära grupper för att förhindra rekryteringen av barn. (FN 2012a)

Under 1990-talet startade ett arbete där en FN-grupp sökte sätt att förhindra systematiska kränkningar mot mänskliga rättigheter. I åtanke hade gruppen de tragedier som ägt rum i Rwanda, Bosnien och Kosovo under tidigare decennier där kritik riktats mot att FN inte gjorde tillräckligt. År 2001 lade gruppen fram en handlingsplan som kallas Responsibility to Protect (R2P), som avser att möjliggöra en intervention utförd av FN i en stat som misslyckas att skydda sin befolkning. I den officiella sammanställningen finns en policy om att den här typen av interventionsmöjlighet ska övervägas vid:

- Verkligen inträffad eller befarad förlust av människoliv i stor skala, med eller utan uppsåt att begå folkmord, som är ett resultat av uppsåtligt handlande, försumlighet eller oförmåga att handla från statens sida eller upplösning av staten

eller vid

- verkligen inträffad eller befarad "etnisk rensning" i stor skala utförd genom dödande, påtvingad förvisning, terrorhandlingar eller våldtäkt (FN 2003)

Som en relativt ny handlingsplan har R2P använts mer i politiska diskussioner och resolutioner än som grund för en faktisk aktion. Första gången säkerhetsrådet nämnde R2P var 2006 i en resolution om skydd av civila i militära konflikter. Den första militära interventionen utförd som en R2P-aktion ägde rum 2011 när NATO tilläts intervensera i Libyen mot ledaren Gadaffis styrkor för att stoppa en misstänkt massaker av de oppositionella. (FN 2014a)

Både barnkonventionen och R2P är FN-dokument som avser att skydda människor och deras grundläggande rättigheter. Men dokumenten är utformade på olika sätt. Det ena står för hur stater ska förhålla sig till barns rättigheter och det andra inrättar aktionsmöjligheter för att skydda mänskliga rättigheter. Med den skillnaden skapar barnkonventionen och R2P en kontrast mellan förhållningssätt och aktionsmöjlighet, och en spännande problematik kring hur dokument med likartade grunder ställer sig i relation till varandra. I den här studien undersöker jag hur barnkonventionen och R2P tillsammans kan tillämpas i FNs arbete mot användandet av barnsoldater.

1.1 Syfte

Syftet med den här studien är att klargöra FNs syn på användandet av barnsoldater och vad det finns för applicerbar politik på det området. Mer specifikt vill jag förstå hur barnkonventionen och R2P ger uttryck för att skydda mänskliga rättigheter, och huruvida de är förenliga i fallet barnsoldater. Den övergripande frågeställningen för studien är: *Kan barnkonventionen och R2P tillsammans ge stöd i FNs arbete mot användandet av barnsoldater?*

Inom ramen av studiens frågeställning kommer jag att diskutera hur FNs arbete mot användandet av barnsoldater kan förstås utifrån barnkonventionen och R2P. Jag kommer att analysera huruvida barnkonventionen och R2P är förenliga i sitt syfte att skydda mänskliga rättigheter, och vad barnkonventionen, i förhållande till R2P's policy, säger om när en intervention för att skydda barnsoldater kan användas.

I och med att R2P än så länge är en relativt oanvänd handlingsplan och inte fullständigt utvecklat, diskuteras dess aktionsmöjligheter än så länge på en fall-till-fall basis. Givet att R2P är så abstrakt formulerat skapas ett behov av att dokumentets syfte och användningsområden preciseras. Med avsikten att finna medel för FN i sitt arbete mot användandet av barnsoldater vill jag analysera R2P i relation till barnkonventionen. Båda dessa dokument har uttryckliga avsikter att

skydda mänskliga rättigheter, och borde kunna förenas därefter. R2P är i dagsläget inte utformat som en möjlighet för FN att stoppa användandet av barnsoldater, men däremot tror jag att det skulle kunna vara det. Jag anser att de intentioner och budskap FN förespråkar ska vara förenliga för att göra FN till en legitim politisk aktör. Att FN ska vara så pass koherent kan anses idealistisk, men jag menar att för att stärka FN som trovärdig aktör i fredsarbeten är det nödvändigt att ifrågasätta de dokument som ligger till grund för ett sådant arbete.

I den här studien ämnar jag således att undersöka om barnkonventionen och R2P är förenliga i fallet barnsoldater och om de kan ge stöd i FN:s arbete inom det området. Arbetet inspireras av ett teoretiskt perspektiv utformat av Bellamy, som problematiserar relationen mellan suveränitet och mänskliga rättigheter inom R2P (vidare presenterat under 2.2 Teori).

1.2 Disposition

Inledningsvis kommer jag att redogöra för studiens teoretiska utgångspunkt och metodologiska val, och de definitioner och avgränsningar som har gjorts. Därefter följer empirin som består av delar av barnkonventionen och R2P som jag anser relevanta för att förstå FN:s hållning och agerande kring användandet av barnsoldater. Vidare analyserar jag det sammanställda materialet om barnkonventionen och R2P för att synliggöra samband och skillnader mellan dem i relation till barnsoldater. Med stöd i den analysen formulerar jag en slutsats om hur förenliga barnkonventionen och R2P är för att tillsammans tillämpas mot användandet av barnsoldater. Avslutningsvis följer en kortare sammanfattning av studien och en diskussion kring dess utfall, innebörden av slutsatsen diskuteras i ett större perspektiv och vidare vad den har gett för inspiration till vidare forskning.

2 Material och metod

2.1 Tidigare forskning

Det finns tidigare studier där fallet barnsoldater har diskuterats i samband med att barnkonventionen har satts i relation till andra lagar och dokument, så som International law, International Human Rights Law, International Criminal Law och Genève konventionen (Se Ang 2005, Drumbl 2012, Pilar Vilanueva 2008, Sinha 2013). Många av analyserna visar att barnkonventionen indikerat hur lagar bör utformas för att barns rättigheter ska kunna skyddas enligt de principer konventionen lyfter fram. Liknande utredningar av barnkonventionen i relation till R2P har inte diskuterats i samma omfattning. I den här studien kommer jag att granska skrivningarna i barnkonventionen och R2P vad gäller barnsoldater, för att se om de två dokumenten tillsammans skapar nya aktionsmöjligheter för FN.

2.2 Teori

Studien kommer att diskutera vad suveränitet innebär för en stat och var ansvar ligger för upprätthållandet av mänskliga rättigheter. Med intresse för FN som aktör utgår jag från hur FN talar om dessa två begrepp. Suveränitet är en del av FN-stadgan i form av en princip där man utgår från att alla stater är självständiga och likvärdiga rättsobjekt med territoriell integritet (FN 2008). Mänskliga rättigheter är människors lagliga rättigheter som individer, genom olika konventioner och protokoll utgör de mänskliga rättigheterna till frihet, rättvisa och skydd en del av internationell rätt (OHCHR 2014).

Som teoretisk utgångspunkt används i den här studien en diskurs formulerad av Bellamy. Bellamy menar att R2P har utvecklats ur suveränitetsbegreppet och att R2P däri har en oskiljaktig koppling mellan suveränitet och mänskliga rättigheter (2009: 15).

Bellamy introducerar kopplingen mellan suveränitet och mänskliga rättigheter genom att säga:

“[...] sovereignty refers to the rights that states enjoy to territorial integrity, political independence and non-intervention, whilst human rights refer to the idea that individuals ought to enjoy certain fundamental freedoms by virtue of their humanity. Where sovereign states are either unwilling or unable to protect the fundamental freedoms of their citizen, sovereignty and human rights come into conflict.” (2009: 8)

Ur konflikten mellan suveränitet och mänskliga rättigheter menar Bellamy att R2P ska ha utformats, R2P ifrågasätter inte bara synen på staters suveränitet utan även synen på mänskliga rättigheter (Bellamy 2009: 15).

Inom suveränitetsbegreppet speglas, enligt Bellamy, både den så kallade traditionella suveräniteten (där varje stat har rätt till självstyre) och en suveränitet av ansvar (där det finns ett ansvar från staten till invånarna) (2009: 15). Suveränitet av ansvar innebär att staten står ansvarig för att skydda och uppmuntra invånarnas mänskliga rättigheter, och att endast de stater som fullföljer det ansvaret är berättigade de statliga suveräna rättigheterna av självstyre (Bellamy 2009: 19). Utomstatlig inblandning som motarbetar (eller stödjer) en stat för att gynna invånarnas mänskliga rättigheter ses inte som ett övertramp på ett självstyre, utan snarare som ett skydd och ett främjande av de rättigheter staten är skyldig befolkningen (Ibid). Den traditionella bilden av suveränitet ser å andra sidan mer till vikten av självbestämmande och etablerade regler om ickeinblandning från andra stater (Bellamy 2009: 15). Konsensus mellan dessa två bilder av suveränitet har skapat R2P och visar att suveränitet och mänskliga rättigheter inte är varandras motsatser utan snarare oskiljaktiga begrepp i ett R2P-sammanhang (Bellamy 2009: 33). R2P problematiserar staters rättigheter, likväl befolkningens. Suveränitet av ansvar driver R2P framåt och ser till individen och mänskliga rättigheter, medan den traditionella suveräniteten begränsar utrymmet för R2P genom att poängtera betydelsen av ett självstyre.

Bellamys teori kring konflikten mellan suveränitet och mänskliga rättigheter inom R2P skapar dels en ingång till hur en internationell aktör som FN kan problematisera användandet av R2P. Dessutom ger den en grund för den diskussion jag vill föra kring barns rättigheter och staters skyldigheter. För att skapa en bred förståelse kring barnkonventionen och R2Ps praktik kommer tidigare granskningar och tolkningar av tillämpningar av dessa dokument också att användas empiriskt, något som i Empiri-delen kommer att redovisas under *utlåtanden*.

2.3 Tillvägagångssätt

Studiens syfte är att granska och studera två FN-dokumentens strukturer och innehåll, och jag undersöker möjligheter att kombinera dessa. Mitt angreppssätt och mina reflektioner kring barnkonventionen och R2P kommer vara av normativ karaktär, då jag utgår från att användandet av barnsoldater är något icke önskvärt.

Inom normativ teori och normativ metod finns olika normativa logiker för hur värdegrundad argumentation kan läggas fram, presenterade av Badersten (2006). Det finns den pliktetiska logiken som värderar en faktisk handling, sedan finns det den konsekvensetiska logiken som bedömer följder av en handling och rättfärdigar värden efter dess konsekvenser och effekter (Badersten 2006: 32). I den här studien värderas de konsekvenser som barnkonventionen och R2P genererar snarare än de faktiska handlingarna. Den konsekvensetiska logiken är inte en värderingsprincip som svarar på vad som bör rättfärdigas, utan en logik över hur en forskare kan resonera i normativa frågor (Badersten 2006: 119). Vidare formulerar logiken hur en värdering ska gå till utifrån ett eftersträvat nyttoutfall, det vill säga en önskad konsekvens (Ibid). I den här studien är det eftersträlvade nyttoutfallet att barns rättigheter ska uppfyllas, vilket blir det sökta värdet i analyserna av barnkonventionen och R2P.

För att förstå barnkonventionen och R2P i relation till fallet barnsoldater, redovisas i Empiri-delen delar ur dessa dokument där formuleringar för mänskliga rättigheter och hur dessa bör skyddas kommer till uttryck. Teoretiskt används Bellamys tolkning av R2P, och för att utvärdera dokumentens hållbarhet kommer analysen även innehålla referenser till tidigare forskares analyser av barnkonventionen och R2Ps praktik.

2.4 Definitioner och avgränsningar

Med utgångspunkt i barnkonventionen och R2P söker jag förstå FN:s syn på barnsoldater. I den här uppsatsen används användandet av barnsoldater enbart som ett fall för att analysera två FN-dokument. Någon större vikt kommer därmed inte att läggas vid barnsoldater som reellt problem.

R2P är en relativt ny och oanvänd aktionsmöjlighet. Avsikten med den här studien är inte att utvärdera R2P eller att granska användandet (eller för den delen avsaknaden) av ett R2P-ingripande. Fokus ligger snarare på att undersöka R2P i relation till barnkonventionen i fallet barnsoldater. Studien kommer därmed att vara främst principiell och teoretiserande av hur det går att förstå de här dokumenten i relation till varandra.

Jag kommer i enlighet med studiens syfte att undersöka om barnkonventionen och R2P är förenliga i fallet barnsoldater. Med att vara förenliga menar jag likheter som skapar överensstämmelse, en överensstämmelse som gör att två dokument kan komplettera varandra i praktisk tillämpning.

Vid flertalet tillfällen kommer begreppet intervention att användas. Jag har valt att referera till en intervention när jag syftar till ett ingripande mot en stat utförd av en grupp som inte tillhör den staten specifikt. En militär intervention är ett sådant ingripande med militära styrkor inblandade.

3 Empiri

Både barnkonventionen och R2P ligger under FN-stadgan som utgör traktat som definierar FNs ändamål, rättigheter och skyldigheter som internationellt verkande aktör (FN 2011). I det här avsnittet presenteras relevanta delar av barnkonventionen och R2P för att förstå FNs syn på användandet av barnsoldater. Vidare beskrivs på vilket sätt medlemsstater förpliktar sig till dessa FN-dokument, vad det finns för otydligheter i deras formulering och även tidigare forskares uttalanden kring dessa dokument. Dessutom introduceras FNs officiella definition av en barnsoldat.

3.1 Barnkonventionen

En konvention är ett av FNs medel att formulera regleringar kring vad samfundets medlemsstater ska eftersträva i ett samhälle (FN 2012b). Barnkonventionen är framtagen för att skydda det enskilda barnets rättigheter och styrka hans ställning som individ. FN:s generalförsamling antog barnkonventionen 1989 (FN 2010). Den första artikeln i barnkonventionen fastställer att alla människor under 18 är barn (Unicef 2011).

En stat som har undertecknat barnkonventionen går vid ratificerandet in i en juridiskt bindande överenskommelse att agera enligt dess innehåll (Unicef 2013b). En ratificering av barnkonventionen innebär att ett land anpassar sina nationella lagar till att gå i enlighet med konventionen (Unicef 2013b). Det går dock att reservera sig för vissa delar av en konvention om en stat är otillräckligt samlad för att skriva under eller anser att nationella lagar försvagas (FN 2012b). Av FNs 193 medlemsstater, är det USA, Somalia och Sydsudan som inte har ratificerat barnkonventionen (Unicef 2013b).

Som ett granskande organ inom FN, finns en barnrättskommitté som har i uppgift att kontrollera konventionsstaternas efterlevnad av barnkonventionen. Kommittén får regelbundet in en rapport från alla konventionsstater och ska lämna rekommendationer om hur varje enskild stat kan förbättra sitt arbete för att fullfölja barnkonventionen. Hur barnrättskommittén väljs och hur deras arbete ska utföras finns nerskrivet i barnkonventionens artiklar 43-44. (Unicef 2011)

3.1.1 Artikel 38

Artikel 38 i barnkonventionen tar upp de förpliktelser en stat har till ett barn i militära konflikter:

1. Konventionsstaterna åtar sig att respektera och säkerställa respekt för regler i internationell humanitär rätt som är tillämpliga på dem i väpnade konflikter och som är relevanta för barnet.
2. Konventionsstaterna skall vidta alla tänkbara åtgärder för att säkerställa att personer som inte uppnått 15 års ålder inte deltar direkt i fientligheter.
3. Konventionsstaterna skall avstå från att rekrytera en person som inte har uppnått 15 års ålder till sina väpnade styrkor. Då rekrytering sker bland personer som fyllt 15 men inte 18 år, skall konventionsstaterna sträva efter att i första hand rekrytera dem som är äldst.
4. Konventionsstaterna skall i enlighet med sina åtaganden enligt internationell humanitär rätt att skydda civilbefolkningen i väpnade konflikter vidta alla tänkbara åtgärder för att säkerställa skydd och vård av barn som berörs av en väpnad konflikt.
(Unicef 2011)

3.1.2 Tilläggsprotokoll

I syfte att stärka en särskild artikel i en konvention kan ett tilläggsprotokoll skapas. Ett tilläggsprotokoll kan ratificeras av medlemsstaterna och innebär likt ett ratificerande av en konvention en laglig skyldighet. Till barnkonventionen finns det två tilläggsprotokoll, ett av dem avser att göra artikel 38 mer enhetlig med resten av barnkonventionen. Artikel 38 är nämligen den enda artikeln i barnkonventionen som refererar till ett barn som en person under 15 år, och inte 18 år. År 2012 var det 140 medlemsstater som hade antagit tilläggsprotokollet till artikel 38, bland annat USA. (Begley 2012: 618-619)

I tilläggsprotokollet till barnkonventionens artikel 38 står det i artikel 2 att: "Konventionsstater skall säkerställa att personer som inte har uppnått 18 års ålder inte blir föremål för obligatorisk rekrytering till deras väpnade styrkor" (Utrikesdepartementet 2006). I protokollet omnämns att frivillig värvning till militär ska bestämmas av nationell lag, majoriteten av de ratificerande staterna har antagit 18 år som minimumålder för frivillig värvning, bland annat Uganda,

Colombia och Demokratiska republiken Kongo med ett stort användande av barnsoldater under 2000-talets första decennium (Vilanueva 2008:556).

Artikel 4 av det här tilläggsprotokollet menar att även ickestatliga grupper är skyldiga att följa dessa regleringar: ”Väpnade grupper som inte tillhör en stats väpnade styrkor bör inte under några omständigheter rekrytera eller använda personer under 18 års ålder i fientligheter.” (Utrikesdepartementet 2006).

Artikel 7 tillägger att alla ratificerade stater ska samarbeta för att protokollet ska uppfyllas:

1. Konventionsstaterna skall samarbeta om genomförandet av detta protokoll, inbegripet förhindrande av varje verksamhet som strider mot protokollet och om rehabilitering och återanpassning i samhället av personer som är offer för handlingar i strid med detta protokoll, bland annat genom tekniskt samarbete och ekonomiskt bistånd. Sådant bistånd och samarbete kommer att ske i samråd mellan berörda konventionsstater och relevanta internationella organisationer.

2. De konventionsstater som har möjlighet därtill skall lämna sådant bistånd genom befintliga multilaterala, bilaterala eller andra program, eller, bland annat, genom en frivillig fond som upprättas i enlighet med generalförsamlingens regler.
(Utrikesdepartementet 2006)

3.1.3 Utlåtanden om barnkonventionen

När Begley diskuterar barnkonventionen och staters ansvar utanför den egna statens territoriella gränser, refereras Hakimi för att förklara vikten av överstatligt ansvar i lagar om mänskliga rättigheter (Begley 2012: 628-632). Hakimi menar att ett överstatligt ansvar främst bygger på att en stat har ett inflytande över en annan stat, där inflytande står för att kunna påverka ett agerande (Begley 2012: 628). Ett inflytande innebär enligt Hakimi därmed också en skyldighet att hindra olagliga ageranden om det finns möjlighet (Ibid). Med tanke på artikel 7 i tilläggsprotokollet till barnkonventionens artikel 38, där staters ansvar att samarbeta och assistera stadgas för att uppfylla ratificerandet, menar Begley att Hakimis syn på överstatligt ansvar kan skildra ett sådant scenario (2012: 632). Begley säger att ”Om stat A kan influera politiken och ageranden gjorda av stat B, och båda är ratificerade stater av protokollet, har stat A ett ansvar att påverka ageranden av stat B för att försäkra att dessa inte bryter mot protokollet.” (Ibid, egen översättning).

Artikel 4 i tilläggsprotokollet till barnkonventionens artikel 38, som förbjuder ickestatliga militära grupper att använda barnsoldater, har mottagit kritik som menar att det inte finns någon utformad konsekvens som gör att ickestatliga

grupper skulle påverkas av en sådan förpliktelse (Nagle 2011:22). Nagle menar att det skapas en paradox i och med att staten är den aktör som både ratificerar tilläggsprotokollet och många gånger är den största motståndaren och fienden till ickestatliga militära grupper (Ibid). Det skapas ingen maktposition från staten gentemot de ickestatliga militära grupperna, vilket gör att även om staten ratificerar ett tilläggsprotokoll där ett särskilt agerande av ickestatliga militära grupper illegaliseras, finns det inget hot om konsekvenser mot den ickestatliga militära gruppen själv (Ibid).

3.2 Responsibility to protect

International Commission on Intervention and State Sovereignty (ICISS) är den grupp som har utformat R2Ps principer om hur FN ska kunna ingripa i nationella konflikter i avseende att skydda mänskliga rättigheter. I R2P finns ett fokus på den enskilda individens trygghet snarare än statens, vilket speglas i att en intervention alltid ska syfta till att stoppa eller avvärja mänskligt lidande. ICISS betonar att varje stat är suverän och ansvarar för sin egen befolknings säkerhet, men att statssuveräniteten också innebär en skyldighet att faktiskt säkerställa det skyddet. Endast då en stat anses diskriminera sin befolkning på dess rättigheter ska FN kunna agera över suveränitetsprincipen. (Säkerhetspolitik 2013)

FNs generalförsamling antog enhälligt en deklaration om R2P år 2005. Medlemsstaterna är inte juridiskt bundna till R2P, med det finns en allmän förpliktelse bland medlemsstaterna att följa FN:s deklamationer. Det organ i FN som ansvarar för att bestämma huruvida en stat agerar respektlöst mot sin befolkning, och om det gör R2P aktuellt, är säkerhetsrådet, som består av fem permanenta FN-stater med erhållen vetorätt. (Säkerhetspolitik 2013)

För att bedöma om R2P ska anses aktuellt söker säkerhetsrådet efter bevis om mänskligt lidande i form av folkmord, krigsbrott, etnisk rensning eller brott mot mänskliga rättigheter. (FN 2008)

3.2.1 R2Ps policy

R2P avser att visa att FN har ett ansvar att skydda, snarare än en rättighet att intervensera (ICISS 2001: 11). Principen kring hur statssuveräniteten ska hanteras beskrivs i R2P enligt följande:

- I begreppet statssuveränitet ligger en skyldighet, nämligen den att det först och främst åligger staten själv att skydda den egna befolkningen.
- När en befolkning är utsatt för svårt lidande, orsakat av inbördeskrig, uppror, förtryck från statens sida eller statens sammanbrott och staten i fråga inte vill eller inte kan stoppa eller

avvärja lidandet, då får principen om icke-inblandning vika för den internationella skyldigheten att skydda.
(FN 2003)

En potentiell intervention ska ske när:

- Verkligen inträffad eller befarad förlust av människoliv i stor skala, med eller utan uppsåt att begå folkmord, som är ett resultat av uppsåtligt handlande, försumlighet eller oförmåga att handla från statens sida eller vid upplösning av staten

eller vid

- verkligen inträffad eller befarad "etnisk rensning" i stor skala utförd genom dödande, påtvingad förvisning, terrorhandlingar eller våldtäkt
(FN 2003)

3.2.2 Utlåtanden om R2P

Det finns en allmän kritik mot att överstatligheten i R2P gör det till ett ineffektivt aktionsdokument. Framför allt för att det oroar stater att suveränitetsprincipen kan brytas, men Gierycz menar att det också beror på att R2P har utvecklat en selektiv maktstyrd politik (2010: 117). Gierycz anser att syftet i R2P att skydda mänskliga rättigheter har försumrats i den "möjlighet" som skapats i att ingripa en annan stats styre (2010: 118). Genom att utnyttja den överstatlighet R2P innebär, menar Gierycz att diskussionen om en intervention har gått från att skydda till en ursäkt att skapa säkerhet som i grunden egentligen handlar om makt och vinstintressen (2010: 117). Vidare argumenterar Gierycz att R2P bör ses som en möjlighet att omsätta lagar om mänskliga rättigheter till praktik, att R2P ska kunna ses som ett förverkligande av de lagar som R2P har inspirerats och utvecklats ur (till exempel International Human Rights Law och Geneve konventionen) (2010: 119).

Ansvar som R2P egentligen står för, med en skillnad i det ansvar en stat har för sin egen befolkning och det ansvar stater har gentemot andra staters befolkningar, mynnar enligt Rao ut i en diskussion om skyldigheter (2013: 707ff). Rao argumenterar i enlighet med ICISS att det främsta ansvaret för en befolkning ligger hos staten själv, men att det internationella samhället ska kunna visa på konsekvenser när en stat misslyckas att ta det ansvaret (2013: 708). Rao talar då om en internationell skyldighet. Idag innebär ett undertecknande av R2P inte en juridisk bundenhet, vilket Rao menar gör det svårt för förespråkare av R2P att hitta något som de facto tyder på att stater har en plikt att skydda en befolkning utanför den egna statens gränser (2013: 716). R2P skulle därför inte, mer än i teorin, kunna ses som ett verktyg för att implementera något som finns fastställt i en lag menar Rao (2013: 716).

3.3 Barnsoldater

Enligt en definition av FN är en barnsoldat en person under 18 år som är eller har varit rekryterad eller använd av en militär grupp i någon form (Paris principles: 2007, 2.1).

Barn är en grupp av människor som är psykiskt och emotionellt omogna, vilket gör dem lättmanipulerade till att utföra handlingar som de inte förstår innebörden av (FN 2014b). Barnsoldater används många gånger för att strategiskt demoralisera fiender, att ha barnsoldater i frontlinjen används för att få motståndare att sänka vapen och de skickas ut på uppdrag som budbärare, spioner eller för att avtäcka landmineområden (FN 2014b). Vissa barn blir tvångsrekryterade till att agera barnsoldater medan vissa ansluter sig frivilligt (Unicef 2013a).

4 Analys

I det här avsnittet presenteras först en tolkning av FNs hållning till användandet av barnsoldater med utgångspunkt i barnkonventionen och R2P. Vidare diskuteras hur barnkonventionen och R2P överensstämmer som politiska verktyg inom FN. Det insamlade empiriska materialet diskuteras i relation till användandet av barnsoldater och det eftersträvade nyttoutfallet att barns rättigheter ska uppfyllas. Som teroetiskt ramverk för analysen används det tidigare presenterade perspektivet av Bellamy. Analysen avslutas med en slutsats om huruvida barnkonventionen och R2P är förenliga i fallet barnsoldater.

Det ska kommas ihåg när två dokument sätts i relation till varandra att de fortfarande är två separata handlingar utformade för olika avsikter, även om de har ett likartat genomgående syfte. Jag undersöker barnkonventionen och R2Ps tillämpningsområden med utgångspunkt i användandet av barnsoldater, men vill också lämna plats för att analysera vad de som separata dokument står för och representerar.

4.1 Barnsoldater som fall och FN som aktör

Barnkonventionen är en juridisk definition på ett barns rättigheter och stadgar hur konventionsstater ska förhålla sig till olika situationer i ett barns liv. Konventionens avståndstagande till användandet av barnsoldater framkommer främst i artikel 38. Tillsammans med tilläggsprotokollet till nämnda artikel sägs det att det inte är tillåtet att värva soldater under 18 års ålder. Artikel 38 avslutas med att säga att en stat ska använda alla rimliga medel för att skydda ett barn som är berörd av en militär konflikt. Inom barnkonventionens alla artiklar finns genomgående ett uttryck för hur konventionsstater ska skapa rättigheter för barn. Barns utveckling och rätt till frihet är fundamentala. Det som saknas i barnkonventionen är vad lagbundenheten vid ratificerandet egentligen innebär. Det finns en barnrättskommitté inom FN som har till uppgift att granska att varje stat följer konventionen, men det finns ingen uttalad konsekvens om vad som händer om den inte följs.

R2P står för ett ansvar att skydda, och avser att genom att skydda mänskliga rättigheter verkställa fred och säkerhet i en stat. I R2P finns inget särskilt nämnande av barnsoldater, men det står att R2P ska appliceras vid inträffad eller befarad förlust av människoliv i stor skala, när en stat har en oförmåga att handla själv, eller när staten har en brist på respekt för befolkningens rättigheter. Inom

R2P finns det ett fokus på individen och varje individs rätt till liv, vilket förstärker bilden av R2P som ett medel att skydda mänskliga rättigheter. Som en interventionsmöjlighet refererar man till R2P som en förebyggande aktion snarare än ett agerande i kris. ICISS menar samtidigt att om en befolkning är utsatt för svårt lidande, och staten i fråga inte vill, eller inte kan stoppa eller avvärja lidandet, ska R2P finnas till hands. I formuleringen av R2P har det skapats möjligheter för FN att tänja på suveränitetsprincipen.

Användandet av barnsoldater är ett internationellt problem som sätter barn i både psykisk och fysisk ohälsa. Med de tvång, våldsamheter och utsatta situationer som en barnsoldats liv innebär, ser jag användandet av barnsoldater som ett berövande av ett barns rättigheter. I barnkonventionen ses FN:s uttryckliga avståndstagande till användandet av barnsoldater, och utifrån R2P kan FN:s intention att skydda mänskliga rättigheter läsas ut. Barnkonventionen som konvention skapar en juridisk bundenhet bland de ratificerade staterna medan R2P som deklaration utgör en politisk förpliktelse. Problematiken som fortsättningsvis ska diskuteras är huruvida dessa dokument överensstämmer till en sådan grad i sitt syfte att skydda mänskliga rättigheter, att de kan ge stöd i ett fall där dessa rättigheter berövas.

4.2 Barnkonventionen och R2P som politiska verktyg

Barnkonventionen stadgar det ansvar konventionsstater har till barn i en militär konflikt, men det saknas uttalade effekter för hur en stat kan komma att tillrättavisas om konventionens artiklar inte blir uppfyllda. Nagle riktar en kritik mot delar av tilläggsprotokollet till artikel 38 i barnkonventionen, hon menar att det saknas konsekvenser om tilläggsprotokollet skulle brytas. Det är kritik som skulle kunna riktas mot hela konventionen. För att en regel eller en lag ska kunna användas effektivt måste det finnas ett risktagande att bryta den, menar Nagle. Ett svar på den kritiken skulle kunna vara att barnkonventionen många gånger visar på hur en stat ska förhålla sig snarare än agera i barns liv. Med riktlinjer istället för direkta uppmaningar finns det utrymme för tolkningar i hur ett sådant förhållningssätt ska tillämpas, vilket i sig gör det svårt att ange när en stat faktiskt misslyckas att leva upp till dessa. Olika samhällen skapar till exempel olika bedömningar på vad som är en bra livsutveckling för ett barn (se artikel 6 i Inledning, om barns rätt till utveckling). Å andra sidan finns det angivet i artikel 38 tillsammans med tilläggsprotokollet att en person under 18 år inte ska tvingas att delta i militära konflikter, en formulering som är svår att tolka på fler sätt än vad som faktiskt står, till skillnad från hur ett mer moraliskt förhållningssätt kan tolkas. Barnkonventionens (och därmed FN:s) hållning till barnsoldater är så pass tydlig att mer precisa konsekvenser av ett förbrytande bör kunna konkretiseras, utan att det skapar problem om när ett sådant förbrytande faktiskt sker.

I uppsatsens inledning presenterades en tes om att barnkonventionen och R2P som dokument med likartade syften borde kunna komplettera varandra. R2P är en

interventionsmöjlighet som ska användas vid brott mot mänskliga rättigheter, och barnkonventionen uttrycker med dess artiklar hur mänskliga rättigheter för barn ser ut. Att använda R2P som ett verkställande medel menar Roe dock är ett problem då R2P idag inte binder medlemsstaterna juridiskt. R2P är erkänt som ett sätt att möjliggöra en intervention men inte, som barnkonventionen, något stater individuellt har godkänt att agera utifrån. Det skapas därmed en glidning i det ansvar som finns inskrivet i R2P, eftersom det är svårt att sätta krav på ett ansvar att skydda om det inte finns några rättsliga förbindelser. Konsekvensen av det här menar Roe är att R2P i sig inte kan användas för att verkställa en lag. Gierycz menar tvärtom att R2P bör betonas mer som den utveckling ur lagar rörande mänskliga rättigheter det faktiskt är, och hon ser R2P som en möjlighet att implementera en lag. Lagar i sig inspirerar till sätt att agera, de ger stöd och legitimerar verkställande arbeten. Delvis för att en lag i sig kan innebära en skyldighet. En vidare analys kring hur en lag i sig innebär en skyldighet följer nedan.

Begley diskuterar ansvar, inflytande och skyldigheter som en stat har till barnkonventionens tilläggsprotokoll. Hon menar, att om den ena staten kan påverka ett agerande av en annan stat, och båda staterna står under tilläggsprotokollet, finns det ett ansvar och en skyldighet på den första staten att aktivt handla för att den andra staten inte bryter mot protokollet. För den befintliga artikel 38 innebär det en fråga om att förbjuda barnsoldater i den egna staten, men också om att erkänna ett ansvar för andra konventionsstater. Ansvaret ligger då i att försäkra sig om att ett särskilt agerande inte uppmuntrar eller ursäktar användandet av barnsoldater, oberoende av var användandet sker. Idag beskriver barnkonventionens artiklar hur konventionsstater har ett ansvar att anpassa sitt samhälle för att upprätthålla barns rättigheter. Det ansvaret bör likväl innebära en skyldighet till att agera för att andra konventionsstater också ska handla i linje med dessa artiklar. Erkännandet av ett barns rättigheter gäller för alla barn, inte bara barn i den egna staten. I ord om ansvar och skyldigheter blir fallet barnsoldater således mer tillgängligt för internationellt agerande. Möjligheterna för stater att påverka andra stater är många (handel, bistånd, samarbeten), och makten som finns från en stat till en annan i sådana relationer speglas i en möjlighet till inflytande. Med inflytande finns möjligheten att påverka, vilket skapar en skyldighet att göra det ansvarsfullt när de inblandande staterna är officiella parter av ett samarbete. Skyldigheten blir att påverka i enlighet med de lagar de aktuella staterna har gått med på att följa. Barnkonventionen skapar en sådan skyldighet i och med att ratificerandet gör konventionsstaterna förbundna att agera enligt dess innehåll. R2P å andra sidan, är inte ett lagbundet dokument vilket gör att det inte finns en omedelbar skyldighet att agera enligt den policy R2P står för. Däremot står R2P i sig, (bokstavligt talat) för ett ansvar att skydda. Eftersom barnkonventionen formulerar rättigheter och R2P uttrycker ansvar att skydda rättigheter finns det en tydlig koppling mellan dessa två dokument. Om barnkonventionen som ratificerad konvention och lag skulle innebära en skyldighet stater emellan, finns ett behov av något som kan stoppa eller förhindra en stats förbrytande. Kontroll över en annan stat i form av

makt och inflytande är exempel på medel för att kunna visa på en sådan skyldighet, men med ett mer preciserat och konkret agerande skulle konventionens bundenhet kunna effektiviseras.

Det ansvar som R2P står för, ett ansvar att skydda människors rättigheter, är ett sätt för FN att skydda de mänskliga rättigheter de formulerat som krav på sina medlemsstater genom konventioner och lagar. Samtidigt skapar R2P en möjlighet för FN att tänja på den suveränitetsprincip de själva har konstituerat för sina medlemsstater. Att tänja på suveränitetsprincipen är känsligt eftersom det är ett grundläggande erkännande av varje stats autonomitet inom FN. Gierycz visar bland annat en oro för att syftet med R2P, att skydda mänskliga rättigheter, kan komma att sättas åt sidan för mer vinstdrivande intressen. R2P används idag på en fall-till-fall basis och huruvida säkerhetsrådets intressen som enskilda stater speglas i användandet eller icke användandet av R2P kan ifrågasättas. På det sätt R2P är formulerat idag kan FN och enskilda stater se det antingen som en skyldighet att skydda eller en möjlighet att tänja på suveränitetsprincipen, problematiken uppstår när båda går under parollen ”ansvar att skydda”.

Roe problematiserar R2Ps möjlighet att implementera en lag då det saknas en juridisk bundenhet bland stater till R2P. Däremot lyfter hon fram hur R2P visar på världssamhällets skyldigheter. Hennes argument lyfter relationen mellan ansvar inom en stat till skyldigheten till en annan, vilket går i linje med Bellamys teori om att R2P speglar en komplex suveränitet som kan tolkas villkorlig. Även om R2P inte skapar en skyldighet juridiskt så som det går att argumentera att barnkonventionen gör, finns en skyldighet i att följa andra lagar för att erhålla suveränitet. I R2Ps policy står det att varje suverän stat har en skyldighet att skydda sin befolkning, men att FN ska utgöra en möjlighet att agera när en stat inte kan eller vill stoppa ett lidande hos befolkningen. Suveräniteten är därmed villkorlig, en villkorlighet beroende av en stats överrensstämmelse till resten av FNs normer och avtal. Synen på en villkorlig suveränitetsprincip gör att FN kan sätta krav på sina medlemsstater att särskilda regler ska följas. Såsom att värna om mänskliga rättigheter genom till exempel en konvention.

Suveränitetsprincipen som villkorlig tangerar även till ICISS:s beskrivning av R2P. R2P ska inte ursäktas som en orsak att intervensera, utan är istället ett ansvar och en möjlighet för FN att agera i en situation av inhuman karaktär. För FN ska suveränitet innebära en rättighet till autonomitet för alla medlemsstater, men R2P visar att det finns en skyldighet av ansvar för mänskliga rättigheter för att den suveränitetsprincipen ska gälla.

4.3 Slutsats

Den övergripande frågeställningen för den här studien har varit: *Kan barnkonventionen och R2P tillsammans ge stöd i FNs arbete mot användandet av barnsoldater?*

Barnkonventionen och R2P är förenliga i fallet barnsoldater eftersom de båda uttrycker vikten av en individs rättigheter och att dessa bör skyddas. Däremot anger de tillsammans inte ett tydligt och konkret sätt att agera för att stoppa användandet av barnsoldater. Det finns emellertid belägg för att barnkonventionen och R2P tillsammans skulle kunna ge stöd i ett sådant arbete. Från den här uppsatsen kan tre argument stödja det resonemanget:

1. Ansvar i R2P motsvarar den skyldighet som finns bland konventionsstaterna till barnkonventionen.

Lagars verkan handlar om ansvar och skyldigheter för både den egna staten men också mellan de stater som står under lagen. R2P är ett internationellt ansvar och barnkonventionen innebär ett internationellt ansvar. Ansvar som båda motiverar skyldigheter.

2. Barnkonventionen kan i och med artikel 38 och dess tilläggsprotokoll motivera ett R2P-agerande.

Artikel 38 uttrycker att barnsoldater inte ska tolereras av konventionsstater eftersom det innebär ett berövande av barns rättigheter. R2P är en aktionsmöjlighet för FN att stoppa strukturerat mänskligt lidande i en stat och kan således motiveras i och med ett brott mot artikel 38.

3. R2P speglar en villkorlig suveränitet vilket kan skapa konsekvenser för brott mot barnkonventionen.

Den suveränitetsprincip som R2P formulerar och vill upprätthålla är villkorligt beroende av statens beteende mot sin befolkning. För att erhålla den fulla statssuveräniteten finns då en skyldighet att följa FNs lagar och konventioner. Bryter en konventionsstat mot en konvention skulle en sådan villkorlighet innebära att suveräniteten om icke inblandning kan överträdas.

Dessa tre argument visar att barnkonventionen kan motivera ett R2P-agerande samtidigt som R2P kan realisera barnkonventionen. R2P är därmed en möjlighet för FN att implementera en av barnkonventionens artiklar, eftersom båda dokumenten uttrycker värdet av mänskliga rättigheter och att dessa bör skyddas. Den här studien har därför visat att barnkonventionen och R2P tillsammans skulle kunna ge stöd i FNs arbete mot användandet av barnsoldater.

5 Avslutning

5.1 Sammanfattning

Den här studien har redogjort för hur barnkonventionen och R2P i relation till varandra går att tillämpa på FNs arbete mot användandet av barnsoldater. Att diskutera två dokument i relation till ett konkret problem har gjort det möjligt att analysera kontrasten mellan FNs sätt att formulera och utöva sin politik. R2P står för ett ansvar från världssamhället att ingripa när det finns risk att mänskliga rättigheter berövas. Barnkonventionen uttrycker konventionsstaters ansvar för barns rättigheter som även innebär en skyldighet gentemot samtliga konventionsstater att konventionen upprätthålls. Båda dokumenten formulerar uttryck för rättigheter och hur det finns ett kollektivt ansvar att rättigheterna upprätthålls. Dokumentens grad av förenlighet ledde till en slutsats om att de två dokumenten tillsammans skulle kunna tillämpas som en del i FNs arbete mot användandet av barnsoldater.

5.2 Diskussion och vidare forskning

Min slutsats säger delvis att den villkorliga suveränitet som speglas i R2P, skapar en konsekvens för den förpliktelse konventionsstater står inför till barnkonventionen. Det går vidare att fråga sig hur långt den här villkorligheten kan sträcka sig. R2P ska ge skydd för människors liv, men skulle det till exempel innebära att suveräniteten är villkorlig inför att stater för en hållbar miljöpolitik som inte skadar mänskligt liv? Om ett energiutvinnande kan skada människor på ett dödligt sätt, om än i framtiden, har staten då betett sig ansvarslöst mot sin befolkning? Det finns risk för dominoeffekter i ett sådant här resonemang, men jag menar att i fallet barnsoldater finns det stöd för att villkorligheten hjälper barnkonventionen att göra en implementering och ett agerande möjligt.

Jag har också kommit fram till att barnkonventionen och R2P båda två innebär ansvar och skyldigheter för upprätthållandet av mänskliga rättigheter. Det går dock att diskutera var det ansvaret egentligen ligger. Konventionsstater är samlade i artiklarnas principer genom ratificerandet, medan R2P är godkänt av generalförsamlingen och företräds snarare av FN som samfund. FN och konventionsstaterna utgör här olika typer av aktörer, och det går att diskutera vem av dem som har det främsta ansvaret att agera enligt den stipulerade politiken. FN som samfund godkänner en intervention av R2P-karaktär, men interventionen i

sig kan däremot verkställas av en grupp eller militär styrka som nödvändigtvis inte behöver vara en officiell del av FN-samfundet.

Både barnkonventionen och R2P innehåller moraliska ställningstagande om hur ett värdigt liv bör se ut och när rättigheter berövas. Tolkningar av dessa dokument kommer alltid formas av ett normativt närmande där en diskussion kring innebörden av rättighetsbegreppet är av hög relevans. Vad som innebär mänskliga rättigheter bör vara av universell natur men påverkas fortfarande av etnicitet, kön, sexuell läggning och andra sociala strukturer. Ett intersektionellt perspektiv på ett normativt begrepp medför djup i en analys och skulle vara ett intressant steg i en studie om hur barnkonventionen kan tillämpas på ett fall.

Att användandet av barnsoldater fortfarande existerar i sådan stor utsträckning som det gör bör tas på allvar och innebära konkret handlande av FN. För att skapa den koherens och förenlighet jag har ifrågasatt krävs det att FN som världsorganisation arbetar samlat och med täta förbindelser mellan alla departement och undergrupper. Med sammansvetsade lagar och regleringar kring hur en organisation vill styra sin politik skapas legitimitet till de aktioner de utför och det finns också möjlighet att utnyttja den politik och de resurser som finns maximalt. Skulle R2P appliceras på fallet barnsoldater, finns det tre faser som strukturerar upp ett R2P-agerande; att förebygga, reagera och återbygga. Hur ett sådant agerande av R2P-karaktär skulle fungera på användandet av barnsoldater kräver en nära studie av barnsoldater som verkligt problem och vad förebygga, reagera och återbygga innebär i just det som fall.

Den här analysen har visat hur det går att söka möjligheter och tolkningar i ett dokument som för vissa anses diffust och oklart. Barnkonventionen och fallet barnsoldater har kunnat användas för att vidareutveckla R2P som möjlighet i FNs fredsarbete. För att fortsätta utvärdera R2P som aktionsmöjlighet och FN som aktör, skulle det vara intressant att använda den här typen av analysätt, där lagar, deklARATIONER och protokoll sätts i kontrast till varandra för att testa dess förmåga att förenas.

Vad som visat sig viktigt är att medlemsstater och konventionsstater tar det ansvar som FNs politik representerar. Jag hade gärna använt ett vidare studietillfälle för att undersöka Sveriges politiska ställningstagande i fallet barnsoldater. Hur speglas Sveriges (utrikes)politik i samarbeten, handel av vapen eller bistånd till länder där användandet av barnsoldater förekommer, och finns det en medvetenhet om potentiella konsekvenser av ett sådant agerande?

Utifrån den här studien menar jag inte att allt FNs fredsarbete kan lösas med lagar och hot i form av konsekvenser. Studien förespråkar snarare FNs möjligheter med R2P i ett arbete mot användandet av barnsoldater, än som ett medel att skrämja medlemsstater som inte följer samfundets regler. FN ska med sina lagar strukturera ett världssamhälle som fungerar enligt deras principer om säkerhet, fred och utveckling. Medlemsstater och en strukturerad politik är verktyg för att

göra ett sådant samhälle möjligt. Utan konsensus inom FNs politik blir FN splittrat och skapar osäkerhet bland medlemsstaterna. För att agera som den världsrepresenterande aktör FN är, krävs utformade regleringar som uppmuntrar till en förenad och konsekvent politik.

6 Referenser

Böcker

Ang, Fiona, 2005. *A commentary on the United Nations Convention on the Rights of the Child, Volume 38 Article 38 : Children in Armed Conflicts*. Leiden: Martinus Nijhoff Publishers

Badersten, Björn, 2006. *Normativ Metod: Att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur

Bellamy, Alex J., 2009. *Responsibility to Protect*. Cambridge: Polity Press

Drumbl, Mark A. 2012. *Reimagining Child Soldiers in International Law and Policy*. Oxford University Press Online. E-bok

Vetenskapliga artiklar

Begley, Tracey B.C, 2012. "The extraterritorial obligation to prevent the use of child soldiers", *American University International Law Review*, vol. 27, nr. 3, s. 613-641

Gierycz, Dorota, 2010. "From Humanitarian Intervention (HI) to Responsibility to Protect (R2P)", *Criminal Justice Ethics*, vol. 29, nr. 2 s. 110-128

Nagle, Luz E. 2011. "Child soldiers and the duty of nations to protect children from participation in armed conflict", *Cardozo Journal of International & Comparative Law*, vol. 19, nr. 1, s.1-58

Pilar Villanueva, Sainz-Pardo, 2008. "Is Child Recruitment as a War Crime Part of Customary International Law?", *The International Journal of Human Rights*, vol. 12, nr. 4, s. 555-612

Rao, Neomi, 2013. "The choice to protect: rethinking responsibility for humanitarian intervention", *Columbia Human Rights Law Review*, vol. 44, nr. 3 s. 697-751

Sinha, G. Alex, 2013. "Child soldiers as super-privileged combatants", *The International Journal of Human Rights*, vol. 17, nr. 4, s. 584-603

Elektroniska resurser

FN 2008, Hemsida 2008. ”Centrala begrepp knutna till skyldighet att skydda” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.fn.se/fn-info/vad-gor-fn/fred-sakerhet-och-nedrustning/skyldighet-att-skydda/ordforklaringar/>
Hämtdatum: 2014-05-04

FN 2010, Hemsida 2010 ”Vad gör FN för barns mänskliga rättigheter” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.fn.se/fn-info/vad-gor-fn/vad-gor-fn-for-barn/barns-manskliga-rattigheter/>
Hämtdatum: 2014-03-27

FN 2011, Hemsida 2011. ”Förenta Nationernas stadga och stadga för den internationella domstolen” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.fn.se/fn-info/om-fn/fn-stadgan/>
Hämtdatum: 2014-04-15

FN 2012a, Hemsida, 2012. ”Vad gör FN för att förhindra utnyttjandet av barn i väpnade konflikter?” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.fn.se/fn-info/vad-gor-fn/vad-gor-fn-for-barn/vad-gor-fn-for-att-forhindra-anvandandet-av-barnsoldater/>
Hämtdatum: 2014-05-13

FN FN 2012b, Hemsida 2012. ”Så skyddar FN de mänskliga rättigheterna” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.fn.se/fn-info/vad-gor-fn/manskliga-rattigheter-och-demokrati/karnkonventionerna/>
Hämtdatum: 2014-03-27

FN 2014a, Hemsida 2014. ”Background Information on the Responsibility to Protect” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.un.org/en/preventgenocide/rwanda/about/bgresponsibility.shtml>
Hämtdatum: 2014-05-13

FN 2014b, Hemsida, 1996-2014. ”Child soldiers” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.un.org/cyberschoolbus/childsoldiers/whatsgoingon/>
Hämtdatum: 2014-04-24

OHCHR 2014, Hemsida, 1996-2014. ”What are human rights?” [elektronisk] Tillgängligt: <http://www.ohchr.org/en/issues/pages/whatarehumanrights.aspx>
Hämtdatum: 2014-07-10

Säkerhetspolitik 2013. Hemsida ”Responsibility to Protect (R2P)” [elektronisk] Tillgänglig: <http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Mansklig-sakerhet/Responsibility-to-Protect-R2P/>
Hämtdatum: 2014-03-27

Unicef 2013a. Hemsida, 2013. "Barn i krig" [elektronisk] Tillgänglig: <http://unicef.se/fakta/barn-i-krig>.
Hämtdatum: 2014-05-13

Unicef 2013b. Hemsida, 2013. "Vad innebär att ratificera barnkonventionen?" [elektronisk] Tillgänglig: <http://unicef.se/barnkonventionen/fragor-och-svar>.
Hämtdatum: 2014-03-27

Offentliga dokument

FN 2003, "Svensk översättning av ICISS-kommissionens sammanfattning"
Tillgänglig: <http://www.fn.se/Documents/FN-info/R2P/ICISSsynopsissvenska.pdf>

ICISS, "*The Responsibility to Protect*". (2001) Ottawa: International Commission on Intervention and State Sovereignty

Paris Principles, "*The Paris Principles: the Principles and guidelines on children associated with armed forces or armed groups*". (2007) Paris: UNICEF

Unicef 2011, "*Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter*." (2011). Stockholm: UNICEF Sverige

Utrikesdepartementet, "*Offentlig översättning till svenska av barnkonventionen och dess tilläggsprotokoll*" (2006) Stockholm: Sveriges regering